

Tidsdokument

Nostalgisidorna rattas som alltid av Bosse Norvinge. Än en gång dags för leverans av smått och gott med dåtid i sikte.

TEXT OCH FOTO: BOSSE NORVINGE

Ömtålig last på robust lastbil

En tidig efterkrigs Scania-Vabis L23 med kärra. Årsmodellen på lastbilen var 1946 och flaket försett med tipp, men det var mer ämnat för andra typer av laster än det den fraktade vid fototillfället, som synes sanitetsporslin eller lite mer folkligt – WC-stolar. Det var högt lastat och allt bara repat men det gick ju bra på den tiden.

FOTO: SVENSK ÅKERITIDNINGNS ARKIV

Karl Arvid Albert Larsson som hade Brännkyrka Express, Ved & Kol köpte den helt ny 1946 och behöll den fram till 1955 då han var 68 år och bilen hamnade hos åkeriägare Sara Karolina Johansson i Johanneshov, men sommaren 1957 gick den via Scania-Vabis återförsäljare snabbt till skrot.

Det föreställer bilden

För något nummer sedan frågade vi om någon kände till något om den här bilden. Det fick Göran Johansson i Skepplanda att lyfta luren.

– Det är ju Valles gamla Ford. Valle var kollega med min far före andra världskriget. En väldigt driftig person som hade mycket konstiga bilar genom åren.

Göran Johansson, 80 år ung, är fortfarande

aktiv åkare i sitt Karl Johansson Skepplanda Åkeri AB som kör bygg och anläggning.

Efter att vi dessutom bett Landsarkivet att ta fram fordonshandlingen på bilen kan också konstateras att årsmodellen var 1940 och att Waldemar Andersson lät skrota den redan 1947, alltså ett kort men säkerligen tufft liv.

FOTO: SVEN-ERIC ERICSSON

ASG Nord – två nyanser av brunt

Som omväxling lite nostalgi med dansk anknytning.

Modellen av Volvos flaggskepp F89 i ASG Nords välkända färgsättning kommer från Tekno Danmark, vilken dock inte är en originalmodell, men ändå en mycket välgjord efterkonstruktion.

Den bruna färgsättningen var en rekommendation från ASG för nordentrafiken men det var bara danskarna som tog till sig detta till 100 procent.

Transportkompagniet Nord A/S var ASG:s samarbetspartner på Själland och tog under senare delen av 70-talet över DATRA – Danske Transportcentraler A/S på Jylland – och blev således en stor aktör i grannlandet vars ekipage ofta sågs även på våra landsvägar.

Svårdaterad gåva

Denna eleganta väderstation var en gåva från Länscentralen till Åkeriföreningen i Älvsborgs län, vilket den lilla skylten avslöjar. Däremot går det inte att utrona när.

Några årtionden kan inringas med hjälp av skylten som är i äkta silver med stämplor, vilken talar om att gravör var K & E Carlsson Guldvarufabrik i Göteborg och att det handlar om någon gång mellan 1927 och 1948. Då föreningen grundades först 1934 är vi ytterligare några år närmare sanningen.

Själva barometern är i alla fall av tysk tillverkning av det i sammanhanget välkända Sundo och leverantör var göteborgsfirman L. J. Lange som sedan före förra sekelskiftet hade fabrik och grosslager av optiska varor och saluförde termometrar, barometrar, vågar, kompasser och ritmaterial m.m.

Körkortsskydd

Rätt många bör fortfarande minnas körkortsfodralen i vilka de stora körkortet som mätte 105 x 75 mm stoppades in i. Den är märkt Statens Trafiksäkerhetsverk, i folkmun förkortat TSV. Det statliga verket bildades så sent som 1968 från Kungliga Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens Trafikbyrå och Högertrafikkommissionen. 1993 gick TSV upp i Vägverket och så vidare in i Transportstyrelsen för inte så många år sedan.

GARAGERAPPORTEN

FOTO: LARS-ERIK LINDÉN

På Forsviks Bruk strax norr om Karlsborg i Västergötland pågår en omfattande renovering som går mot sitt slut. Det är en Chevrolet Commercial från 1937 som på uppdrag av Remfabriken i Göteborg sedan 2011 befunnit sig i lokalerna för att komma i körbart skick.

Lars-Erik Lindén är mannen som under två års tid ägnat sin tid åt projektet, men det är långt ifrån det enda.

Forsviks Bruks egen lastbil, även det en Chevrolet men en HS 157 från 1934 blev klar 2010 och har rönt mycket uppskattning.

Anledning till att museet i Forsvik tagit sig an Remfabrikens Chevrolet var att Remfabriken under många år försökte få i gång en renovering men misslyckats.

– De lämnade den till Chalmers där en slags utbildning skulle renoverade den men de backade ur och bilen blev stående, berättar Lars-Erik som därför istället fick uppdraget. Men det var först efter att den stått till sig ett år i väntan på ekonomiska resurser. Riksantikvarieämbetet och Göteborgs Stad ställde upp med medel och renoveringen kunde sätta fart.

37:an har ägts av Remfabriken sedan den var ny och inregistrerades oktober 1937. Den rullade fram till 1974 och ställdes sedan in i deras garage på Gårda i Göteborg.

– Nu går jag och väntar på prylar för att sätta ihop den, berättar Lars-Erik.

– Jag håller på med att lägga underredsmassa på insidan av skärmarna för att skydda dem mot stenskott underifrån.

– Originalskärmarna lämnade vi till en duktig kille i Tidaholm, berättar han.

Oskar Klar på PM Workshop AB i Tidaholm som har gått som lärling hos ingen mindre än Lazze i Kalifornien, en välkänd hotrodbyggare, en slags plåtkonstnär i bilbyggerbranschen.

– Han tar bort rostiga plåtbitor och ersätter med nya som han svetsar i och han har också tillverkat fotstegen, förklarar Lars-Erik.

– Nu väntar jag på den sista skärmen som ska monteras och sedan är det bara några smådetaljer kvar och provkörningar för att justera in bilen innan vi kan skicka tillbaka den till Göteborg och garaget där den stod, berättar Lars-Erik.

– Men först måste de fixa garaget. Den här stod 36 år i en vattenpöl så därför fick allt skäras loss under renoveringen.

Vad det blir efter 37:an är oklart men att det finns att ta tag i är klart och ett intressant projekt verkar vara på lut.

– På remfabriken finns även disponentbilen, en "fenmerca" från 1973 som de använt som ett pallstall och slängt upp skit på. När de stängde 1977 var den som ny men nu är den sönderslagen. Vi får se om de kanske tar hit den, avslöjar Lars-Erik.

Men i första hand gäller det att få klart Chevroletlastbilen så den kan beskådas på Remfabrikens museum.

Tävla med tidningen

Till nästa gång en fråga om vem det är som syns på bilden?

1. Ceve Byström
- X. Carl Lindberg
2. Arne Thorell

Skicka ditt svar till akeritidning@akeri.se, eller med vanlig post: Svensk Åkeritidning, Box 7282, 103 89 Stockholm.

Märk kuvertet Nostalgitävlingen. Senast den 1 nov. behöver vi ha ditt svar. Vi lottar ut vår klassiska trälastbil.

I förra tävlingen undrade vi om takskyltens ursprung vilket för de flesta säkert uppenbart var Bilspedition, något som Monica Lundin, Norrtälje visste. Vi säger grattis och skickar alla åkares favoritfilm "Är du med?".

FOTO: PER THOMSON

Uppskattat sydrally

Det populära Pärlrallyt kördes i mitten av augusti blev vädret till trots som vanligt välbesökt, inte bara från landet utan även grannländerna och kontinenten. 167 av 190 anmälda ekipage deltog och det dök upp en del nyrenoveringar som alltid är uppskattat bland publiken.

– Folk var mycket nöjda med sträckan som de tyckte var bättre i år, berättar Stefan Bengtsson, som har arrangerat Pärlrallyt ända sedan starten 2000.

– Det var mycket folk längs sträckningen även om vädret var dåligt, men det rättade till sig senare.

Arbetet med 2014 års rally är snart igång och anmälningarna strömmar redan in.